

ŚLĄSKIE

perły architektury nowoczesnej

W województwie śląskim realizowane są nowoczesne i odważne projekty urbanistyczne, powstają nowe obiekty kultury, biurowce, domy i kościoły – dzieła śląskiej szkoły architektury współczesnej. O kondycji i dobrej passie projektantów w śląskim może świadczyć pięć nominacji w 2015 r. (na 18 z całej Polski) do prestiżowej nagrody im. Miesa van der Rohe, przyznawanej przez Parlament Europejski. Warto poznać ikony architektury regionu!

Strefa Kultury x 3

Wśród nominowanych znalazła się m.in. nowa siedziba Muzeum Śląskiego i Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia. Obiekty te wraz z Międzynarodowym Centrum Kongresowym tworzą w Katowicach tzw. Strefę Kultury. Obszar dawnej Kopalni Węgla Kamiennego Katowice został przekształcony praktycznie w nową dzielnicę miasta. Innowacyjna konstrukcja nowego Muzeum zaprojektowana przez austriacką pracownię Riegler Riewe Architekten z Grazu zakłada maksymalne wykorzystanie przestrzeni znajdującej się pod powierzchnią ziemi, a tym samym niewielką ingerencję w przemysłowy krajobraz. Większość ekspozycji znajdzie się w podziemnych salach, a historyczny pejzaż miasta jest wzbogacony jedynie o szklane „kostki” doświetlające wnętrza. Zrewitalizowaną przemysłową przestrzeń można podziwiać z wieży wyciągowej szybu kopalniano, do której dobudowano panoramiczną windę. Kolejnym obiektem pobudzającym „kulturalnie” cały region jest siedziba Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia. Projekt ceglanego monolitu poprzecinanego wejściami i oknami został wyłoniony w międzynarodowym konkursie. Przestrzeń wokół tworzą dwa place wejściowe oraz park miejski wypełniony 450 drzewami i wieloma atrakcjami, takimi jak fontanny, zabawki

muzyczne czy labirynt. Sercem całego założenia, autorstwa Konior Studio, jest wielka sala koncertowa na 1800 słuchaczy – owoc pracy światowej sławy akustyków. Strefę Kultury dopełnia Międzynarodowe Centrum Kongresowe położone tuż obok hali „Spodek”. Projekt wielofunkcyjnej, czarnej bryły powstał w pracowni Jems Architekti. W Centrum będą odbywać się liczne wydarzenia kongresowe i targowe, ale ma ono pełnić również funkcję miastotwórczą dzięki strefie dostępnej całkowicie publicznie. Dach MCK jest zieloną doliną, a w jego obniżonej części biegnie ścieżka, którą można się przespacerować z placu przed „Spodkiem” aż w okolicę gmachu NOSPR.

Akademia, Sąd i Biblioteka - użytkowa neomoderna

W ostatnich latach w stolicy regionu powstało kilka bardzo interesujących pod względem urbanistycznym obiektów użyteczności publicznej. W 2007 r. otwarto nowy budynek Centrum Nauki i Edukacji Muzycznej „Symfonia” w Katowicach. Swoje miejsce znalazły tu wielofunkcyjna sala koncertowa o zmiennej aranżacji i wspaniałej akustyce, biblioteka z czytelnią, laboratorium dźwięku, a także atrium z restauracją i podziemny garaż. Realizacja ta, również pracowni Konior Studio, łącząca takie materiały, jak cegła klinkierowa, beton, szkło i drewno, została uznana za wzorcowy przykład kompleksu łączącego architekturę historyczną ze współczesną. Bryła Centrum została bowiem wpisana w istniejącą XIX-wieczny neogotycki budynek Akademii Muzycznej. Stowarzyszenie Architektów Polskich uhonorowało realizację Nagrodą Roku 2007 za najlepszy zrealizowany obiekt oraz nagrodą za najlepszy obiekt wzniesiony ze środków publicznych w 2007 r.

fot. © arch. H599

Jeszcze bardziej utytułowanym obiektem w środowisku urbanistycznym jest Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej. Powstała w 2012 r. CINIBA nieprzypadkowo została wymieniona wśród 101 najciekawszych budynków ostatniego dziesięciolecia w Polsce. Projekt wspólnej biblioteki Uniwersytetu Śląskiego i Uniwersytetu Ekonomicznego, autorstwa pracowni H599, to unikalny przykład umiejętnego połączenia dyscypliny projektowej z twórczą ekspresją. Monolityczna bryła budynku złożona jest z dwóch prostopadłościanów, których wysokość dostosowano do sąsiedniej zabudowy. Okładzina elewacji wykonana została z piaskowca, którego kolor wpisuje się w kontekst miejsca, doskonale komponując się z okolicznymi ceglanykami. W ciągu dnia przeszkłone szczeliny (jest ich 4 tysiące!) w elewacjach budynku zapewniają dopływ rozproszonego światła naturalnego do wnętrza biblioteki, tworząc w nich wyjątkową atmosferę.

fot. © Urząd Miasta Katowice

W 2009 r. w Katowicach zakończyła się budowa nowej siedziby Sądu Okręgowego. 6-kondygnacyjny budynek w kształcie wydłużonego prostopadłościanu z wewnętrznymi dziedzińcami wypełnionymi zielenią to jeden z największych gmachów wymiaru sprawiedliwości, które powstały w Polsce w ostatnich latach. Surowa bu-

dowla z betonu, szkła i drewna, zaprojektowana przez pracownię Archistudio Pilinkiewicz & Studniarek, była finalistką konkursu „Życie w Architekturze”, a w 2010 roku otrzymała nagrodę w kategorii architektura w konkursie na najlepszą przestrzeń publiczną województwa śląskiego.

Skarbnica historii w sali o. Kordeckiego na Jasnej Górze

Zespół klasztorny zakonu paulinów, z cudownym XIV-wiecznym obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej, co roku odwiedzają ponad 4 miliony pątników z całego świata. Monumentalne sanktuarium przez wiele lat poddawane było szeroko zakrojonej konserwacji, a także rozbudowie. W 1997 r., w ramach przygotowań Jasnej Góry do Jubileuszu Roku 2000, oddano do użytku pielgrzymów nową Salę im. o. Augustyna Kordeckiego. Aula o wymiarach 13 na 95 metrów przeznaczona jest na spotkania i nabożeństwa. Jednorazowo może pomieścić 1300 osób. Nowe pomieszczenie umiejscowione jest między Hospicjum i Arsenalem a murem zachodniej kurtyny

Wałów Jasnogórskich. Centralnie usytuowane podium tworzy umowne prezbiterium. W ścianach wykuto otwory okienne, przez które rozciąga się widok na klasztorny ogród z pięknym starodrzewem. Buławy wodzowskie, pamiątki historyczne, bursztynowa monstrancja, obrazy, garnitury państwowe, księgi, makieta obrony Częstochowy oraz zbiory broni sprawiają, że jest to wyjątkowa skarbnica historii. W sali jest również prezentowany niezwykle obraz „Polonia” namalowany przez malarza amatora Antoniego Tańskiego w okresie międzywojennym. Olbrzymie płótno o wymiarach 302 x 1246 cm przedstawia postacie polskiej kultury, sztuki i polityki z różnych epok.

Kościół w Czechowicach-Dziedzicach - twórcze nawiązanie do architektury Średniowiecza

Zdaniem znawców architektury sakralnej w województwie śląskim znajduje się jeden z trzech najciekawszych architektonicznie kościołów rzymskokatolickich, wybudowanych w ostatnich latach. Świątynia Jezusa Chrystusa Odkupiciela w Czechowicach-Dziedzicach wzniesiona w latach 1995-98 w miejscu dawnej stolarni to dzieło zachwycające swoją niezwykłą formą. Budowla zwraca uwagę zarówno nietypową bryłą z trzema strzelistymi wieżami, jak i niecodzienną fakturą murów, zróżnicowanym układem 183 tysięcy cegieł oraz ich dekoracyjnym rysunkiem. Plan wnętrza kościoła pozwolił dzięki stonowaniu światła wydobyc plastyczne walory wszech-

obecnej cegły i stworzyć zaciszne zakątki w przestrzeni, której dominantą jest świecąca złotą aureolą Madonna w głównym ołtarzu. Założenie architektoniczne Stanisława Niemczyka w konkursie na najlepszą realizację architektoniczną w województwie śląskim w 1998 r. zajęło I miejsce wśród trzydziestu wytypowanych obiektów. Jurorzy docenili także nowe otoczenie świątyni: dostosowany stylistycznie fragment ulicy wraz z chodnikami i oświetleniem. Do Czechowic powędrował również laur za najlepsze zagospodarowanie przestrzeni publicznej przyznany przez Marszałka Województwa Śląskiego i Stowarzyszenie Architektów Polskich.

fol. © Starostwo Powiatowe w Bielsku-Białej

BOLKO LOFT - awangarda współczesnej architektury mieszkaniowej

Najstynniejszy dom jednorodzinny w Polsce można znaleźć w sercu Górnego Śląska – w Bytomiu. Tutaj na terenie nieczynnej kopalni węgla kamiennego grupa projektowa Medusa Group, z Przemem Łukasikiem na czele, zaadaptowała budynek dawnej lampiarni na przestrzeń mieszkalną. Dom wyniesiony na słupach 8 metrów nad ziemią to prawdziwy manifest twórczej postawy śląskich urbanistów, pokazujących możliwości wykorzystania przemysłowego dziedzictwa regionu i wzbogacenia

krajobrazu Śląska o nowatorskie obiekty. Loft, który powstał w 2003 r., doczekał się uznania wśród znawców współczesnej architektury. W 2005 r. był nominowany do Nagrody Unii Europejskiej dla architektury współczesnej im. Miesa van der Rohe, a dwa lata później zdobył Nagrodę Leonardo w kategorii rewitalizacji obiektu przemysłowego na II Międzynarodowym Biennale Młodych Architektów w Mińsku, gdzie prezentowane są dokonania projektantów z kilkudziesięciu krajów świata.

fol. © T. Gębuś

ŚLĄSKA ORGANIZACJA TURYSTYCZNA

Artykuł pod patronatem Śląskiej Organizacji Turystycznej

ul. Mickiewicza 29, 40-085 Katowice,
tel. 32 207 207 1, info@silesia.travel

www.slaskie.travel